

# Kort fortalt

## Saka sagt med éi setning:

Arne Husveg (KONS) har sendt inn ein interpellasjon til kommunestyremøtet 3. september.

Datasenter i Kviamarka - kraftkapasitet, matproduksjon, beredskap og hensynet til naboene.

## Bakgrunn for saka:

*"Kommunestyret vedtok i mai 2025 områdeplanen for Kviamarka næringsområde. Det er senere gitt rammeløyve til etablering av datasenter i tilknytning til Miljøgartneriet. Siden kommunestyrets behandling er det kommet mer konkrete opplysninger om prosjektets størrelse, kraftbehov og planlagte virksomhet. Etter Konservativt sitt syn gjør disse opplysningene det nødvendig å se nærmere på hvilke langsiktige konsekvenser etableringen kan få for Hå kommune".*

| Saksnummer | Utvalg        | Møtedato   |
|------------|---------------|------------|
| 060/26     | Kommunestyret | 03.09.2026 |

Saksbehandlar: Trude Høyland

Sak - journalpost: 23/2216 - 81

---

## Interpellasjon - Datasenter i Kviamarka

### Kommunedirektøren si innstilling

Kommunedirektøren innstiller ikkje i interpellasjonar

### Saksframlegg

#### Datasenteret i Kviamarka – kraftkapasitet, matproduksjon, beredskap og hensynet til naboene

Kommunestyret vedtok i mai 2025 områdeplanen for Kviamarka næringsområde. Det er senere gitt rammeløyve til etablering av datasenter i tilknytning til Miljøgartneriet.

Siden kommunestyrets behandling er det kommet mer konkrete opplysninger om prosjektets størrelse, kraftbehov og planlagte virksomhet. Etter Konservativt sitt syn gjør disse opplysningene det nødvendig å se nærmere på hvilke langsiktige konsekvenser etableringen kan få for Hå kommune.

Ifølge Jærbladet har Green Horizon reservert en effekt på **36 MW** til det planlagte anlegget. Avisen sammenligner dette grovt med strømforbruket til mellom **11.000 og 14.000 husstander**. Til sammenligning er det litt over 8.000 husstander i hele Hå kommune.

Utbygger søker internasjonale kunder innen kunstig intelligens og har opplyst at de helst ønsker én kunde som kan benytte hele kapasiteten.

Dette er en betydelig kraftreservasjon, og etableringen skjer i en kommune der landbruk og matproduksjon har en helt sentral betydning.

### **Hå er en av Norges viktigste landbruks- og matproduksjonskommuner**

Bønder, gartnerier, næringsmiddelindustri og øvrig lokalt næringsliv trenger tilgang på kraft, vann og infrastruktur – ikke bare for dagens drift, men for å kunne utvikle og modernisere virksomheten i tiårene framover.

Samtidig skjer etableringen i Kviamarka som del av en større utvikling på Jæren. I nabokommunen Time er et stort datasenter under bygging på Undheim med oppgitt IT-kapasitet på 80 MW og total effektkapasitet på 100 MW.

Når flere svært store kraftforbrukere etableres i samme region, mener Konservativt det er naturlig å spørre hvilke samlede konsekvenser dette kan få for framtidig kraft- og nettkapasitet, landbruk, lokal næringsutvikling og beredskap.

Konservativt ser positivt på at overskuddsvarmen fra datasenteret i Kviamarka er tenkt brukt til matproduksjon i Miljøgartneriet. Dersom energi som ellers ville gått tapt kan utnyttes til lokal matproduksjon, er det positivt.

### **Samtidig må vi se hele regnestykket**

Prosjektet har fått rammeløyve, men etter offentlig tilgjengelige opplysninger er endelig kunde ennå ikke på plass, og de endelige tekniske løsningene er ikke avklart. Utbygger har opplyst at disse avklaringene må på plass før det kan søkes om igangsettingstillatelse.

Det er derfor viktig at kommunestyret nå får tydelige svar på hvilke konsekvenser som er vurdert, hvilke avklaringer som fortsatt gjenstår, og hvilket handlingsrom kommunen har før prosjektet går inn i neste fase.

### **På denne bakgrunn stiller Konservativt følgende spørsmål til ordføreren:**

#### **1. Kraftkapasitet, landbruk og framtidig kraftbehov**

Har kommunen fått utredet hvilke konsekvenser reservasjonen på 36 MW i Kviamarka kan få for framtidig nettkapasitet for landbruk, gartnerier, næringsmiddelindustri, eksisterende næringsliv og framtidige etableringer i Hå? Er den samlede utviklingen på Jæren vurdert, blant annet i lys av det store datasenteret som nå bygges på Undheim i Time kommune?

Har kommunen, eller relevante nett- og kraftaktører, vurdert hvilke konsekvenser en betydelig vekst i kraftforbruket fra datasentre på Jæren kan få for regional kraftbalanse, framtidige kraftpriser, nettkapasitet, behov for nettinvesteringer og behov for ny kraftproduksjon?

Er det vurdert om en slik utvikling over tid kan øke behovet eller presset for etablering av ny kraftproduksjon, herunder vindkraft, i Hå eller på Jæren?

Hvordan vil kommunen arbeide for å sikre at landbruket, matproduksjonen og eksisterende lokalt næringsliv har nødvendig tilgang på kraft også om **10, 20 og 30 år**?

Er prosjektets samlede ressursbehov vurdert særskilt opp mot Hå kommunes rolle som en av landets viktige landbruks- og matproduksjonskommuner, herunder hensynet til langsiktig matberedskap?

**I tillegg bes det opplyst hvem som har foretatt eller godkjent reservasjonen av de 36 MW, hvor lenge reservasjonen gjelder, hvilke vilkår som er knyttet til den, og om kapasiteten kan falle tilbake til andre formål dersom prosjektet ikke realiseres innen en bestemt frist.**

## **2. Vannforsyning og beredskap**

Hvor stort vannbehov forventes datasenteret å få ved full drift, og hvor skal vannet komme fra?

Er konsekvensene for kommunens framtidige vannforsyning, beredskap, landbruk og matproduksjon vurdert?

Dersom vannbehovet avhenger av tekniske løsninger som ennå ikke er endelig bestemt, når vil dette bli avklart?

Er det vurdert hvordan et eventuelt økt vannbehov fra datasenteret vil påvirke kommunens handlingsrom i perioder med knapphet eller ekstraordinære beredskapssituasjoner?

## **3. Naboer, avstand og støy**

En betydelig del av forventet støy er knyttet til tørrkjølere og dieseldrevne nødaggregater.

Hva er korteste faktiske avstand fra nærmeste eksisterende bolig til henholdsvis datasenterbygget, tørrkjølerne og nødaggregatene?

Hvilke støynivåer er beregnet ved de nærmeste boligene ved ordinær drift, maksimal drift og testing av nødaggregatene, herunder på dag, kveld og natt?

Er beregningene basert på de endelige tekniske løsningene?

Dersom disse ennå ikke foreligger, vil kommunen kreve oppdaterte støyberegninger basert på endelig teknisk løsning før eventuell igangsettingstillatelse gis?

## **4. Lokal samfunnsnytte**

Utbygger har tidligere oppgitt at prosjektet kan gi rundt **15 direkte og 25 indirekte arbeidsplasser**.

Har kommunen foretatt en samlet vurdering av den lokale samfunnsnyttan opp mot kraftbehovet på 36 MW, øvrig ressursbruk og belastningen på lokal infrastruktur?

Hvilke langsiktige arbeidsplasser, inntekter og andre konkrete ringvirkninger forventer kommunen at etableringen vil gi Hå-samfunnet?

Er det vurdert hvordan samfunnsnyttien står i forhold til alternativ bruk av den samme kraft- og nettkapasiteten til eksisterende eller framtidig lokalt næringsliv?

## 5. Kommunens handlingsrom før byggestart

Hvilke tillatelser, godkjenninger og tekniske avklaringer gjenstår før byggingen av datasenteret kan starte?

Hvilke miljømessige og tekniske forhold er det gitt anledning til å avklare på et senere tidspunkt, herunder støy, grunnforhold og eventuelt behov for forurensningstillatelse, og hvilke av disse forholdene må være endelig dokumentert før kommunen kan gi igangsettingstillatelse?

Hvilket reelt handlingsrom har Hå kommune på nåværende tidspunkt til å stille ytterligere krav eller vilkår dersom nye opplysninger viser negative konsekvenser for kraftkapasitet, vannforsyning, landbruk, matberedskap, lokal næringsutvikling eller naboene?

Hvilket handlingsrom har kommunen dersom den endelige bruken av datasenteret avviker fra det som er lagt til grunn i dagens planer, eller dersom kunde, eier eller virksomhet senere endres vesentlig?

På hvilket tidspunkt i prosessen vil kommunens mulighet til å påvirke prosjektet i praksis være vesentlig redusert?

## Avslutning

Konservativt er positivt til teknologi, innovasjon og ny næringsutvikling når dette gir varig verdiskaping og samtidig ivaretar lokalsamfunnets interesser.

Muligheten for å bruke overskuddsvarme fra datasenteret til matproduksjon er et positivt element i prosjektet. Men det må ikke hindre oss i å stille spørsmål ved helheten.

**36 MW er en betydelig kraftreservasjon.** Når dette skjer i en av Norges viktigste landbruks- og matproduksjonskommuner, samtidig som kraftbehovet øker også andre steder på Jæren, må vi være sikre på at konsekvensene er tilstrekkelig belyst.

Dette handler ikke bare om behovene vi har i dag.

Det handler om hvilken kapasitet vi etterlater til bonden som skal utvikle gården, gartneriet som vil utvide, bedriften som ønsker å skape nye arbeidsplasser – og kommende generasjoner som skal bo og arbeide i Hå.

Matproduksjon og beredskap er grunnleggende samfunnsinteresser. Det samme er tryggheten til menneskene som bor nær store nye etableringer.

Derfor mener Konservativt at kommunestyret må få tydelige svar på spørsmålene om **kraft, vann, nettkapasitet, samfunnsnytt og konsekvensene for naboene før prosjektet går inn i neste fase.**

Vi må vite hva vi sier ja til – og hvilke konsekvenser det kan få på lang sikt.

**Hå kommune må ikke komme i en situasjon der beslutningene vi tar i dag, begrenser matproduksjonen, næringsutviklingen og handlingsrommet vårt i morgen.**

**Vedlegg:**

interpretasjon - datasenter utbygging i Hå kommune